

AP 14/7-98

117899

Både frifinnelse og fellelse

Etter Karmøy-saken har det vært flere innlegg i mediene om det angivelig meningsløse og støtende for rettsfølelsen at en tiltalt som frifinnes av lagretten i straffesaken skal kunne legges erstatningsansvar til fornærmede av fagdommerne i samme sak.

Imidlertid har lagdommer Brynjar Østgård et utmerket svar i Aftenposten 8.7. hvor han anfører at de nye lovforslag som er fremsatt «vil gjøre skadelidte rettsløs i en lang rekke erstatningssaker», nemlig bl.a. fordi mange skadelidte vil finne det altfor tungt å måtte reise en ny sak.

Det er ikke uvanlig at en straffesak ender med både frifinnelse og fellelse i anledning samme forhold. Etter straffesakslovens § 366 og 367 kan det stilles både hovedspørsmål og tilleggsspørsmål til lagretten, således at den kan svare nei på hovedspørsmålet om tiltalte er skyldig, men ja på et spørsmål om tiltalte likevel er skyldig, men at forholdet faller inn under en strengere eller mildere straffebestemmelse. Videre er det ikke engang sikkert at den som blir frifunnet skal ha erstatning for nødvendige utgifter til forsvarer, nemlig hvis han forsettlig har pådratt seg mistanken (§ 438).

Bortsett fra Østgårds innlegg og mitt eget i Aftenposten 24.6. går alle innleggene ut på å gjøre inngrep i skadelidtes anledning til å fremme sitt krav på erstatning. Det er høyst alvorlig.

Staten Norge har i h.h.t. Den europeiske menneskerettighetsavtalen forpliktet seg til å sørge for at enhver i dette land skal ha rett til innen rimelig tid å få avgjort sine borgerlige rettigheter ved en rettferdig rettergang. Hvis Norge ikke overholder denne forpliktelsen, kan Norge ikke kalles en rettsstat.

GUSTAV HØGTUN,
advokat, Asker